

DANSKEREN

Nr. 24.

Blair, Nebr., Torsdag d. 22. Juni 1899.

8de Marg.

Amerika.

Fra Philippinerne.

Blodig Kamp fremdeles.

General Luna siges at være iugmyndet.

Den i forrige Nr. af „Danstren“ omtalte Kamp ved Las Binás fortjattes om Tirsdagen hele Dagen. Gen. Lawton ordrede hele sin Stykke (3000 Mand) ud, og dog var han ikke i Stand til at drive Injurgenterne mere end 500 yards tilbage til Zapote river, hvor de havde stærke Stanser. Vore Tropper havde Tirsdag Aften mistet omkring 60 Mand.

Allerede i Dagbragningen Tirsdag Morgen begyndte Injurgenterne at flyde paa vore. Nogle Kanonbaade kom til for at bringe deres Kanoner til Tøushed, og i 4 Timer hundrede Kanonerne uafbrudt fra alle Sider. Det bar næsten mere Præg af et Søslag end en Landkamp. Tilslut maatte Hænderne trække sig tilbage.

Vore Co. F og I vare Tirsdag Form. næsten omringede af Injurgenterne, men sloge sig igennem, rigtig nok med stort Tab. Injurgenterne vare talrige og godt bevæbnede. Det synes at være den haardeste Kamp, vore Folk endnu have været med til der nede. Den eneste Overgang over Zapote river var en lille strolkelig Træbro, som Hænderne beherskede fra Stanserne. Kort før Aften sømmede 14. Inf. Reg. over Floden og stormede Stanserne, Injurgenterne flygtede da ud i Skovene. 65. bode Injurgenter fandtes i Stanserne, de fleste stude gennem Hovedet. Nogle Kanoner mærkede U. S. Navy yard toges tilligemed Ammunition. Vore Tropper fik nu saadan Forstærkning, at de beherskede Stillingen fuldstændig; men Injurgenterne laa skjulte i Bustene og fortsatte deres Skydning. De blev drevne over 1. Mil tilbage, kæmpende for hvert eneste Strid. En Del toges til Fange, andre samlede op som saarede og blev forbundne; de fleste af dem bar rød Uniform.

Næste Dag maatte Hænderne forlade endnu en befæstet Plads, nemlig Bacoor, hvor fra vore Kanonbaade drev dem bort. De have nu trukket sig tilbage til den stærkt befæstede By Zmus, der ligger nogle Mil længere mod Syd. Vore Tropper kontrollerer saaledes en noget større Skjultærkning end før.

Gen. Lawton red ud om Onsdagen med sin Stab og en Troop af 4. Kav. Reg. for at undersøge Stillingen. Han red ud 5 Mil langs Skyten uden at opdage en eneste Hænde. Byerne fandt han fulde af hvide Flag, men ingen Soldater. Kvinder og Børn, som under Bombardementet vare flygtede til Skoven, havde nu slaaet Lejr omkring mellem Ruinerne af deres gamle Hjem. Byen (Bacoor) var næsten ødelagt af Kanontuglerne. Alle alene Bygninger laa i Ruiner, men selv Træerne saa ud som efter en trygtelig Haglform. Flere Hundrede Kvinder og Børn kom og søgte Tilflugt hos vore Tropper. Vejen fra Bacoor var fyldt med Indfødte, der kom dels til Føds, dels i Carter brennede deres Kwag foran sig, og med deres saa Gjenlede paa Hovedet. Det antages, at Injurgenterne have mistet c. 100 Mand og have c. 300 saarede.

Den næste Kamp menes at blive i Zmus (hvor Hænderne have deres Arsenal) og vore Tropper gøre Forberedelse dertil. Det er dog muligt, at Injurgenterne have ventet et øjeblikkeligt Overfald og trukket sig længere tilbage i Stilkerhed.

Gen. Luna siges at være bleven myndet tilligemed sin Adjutant, Løjtnant Basco Ramon, af Aguinaldos Bøgt.

De vare komne til hans Hovedkvarter for at konferere med ham angaaende Krigen, da Luna blev uens med Kaptajnen. En af dem trak en Revolver, og Resultatet blev, at Bagten dræbte baade Luna og Ramon med Bajonetterne. Hvorvidt dette forhold sig rigtig eller kun er et løst Rigtig, ved man endnu ikke, men det vil nok snart vise sig. Spørgsmaalet er jo ogsaa oppe, om det skal være Aguinaldo, der paa den Maade har skaffet en Medhjælper ud af Verden.

Injurgenterne ventede ikke ret længe i Zmus, da de manglede Ammunition og saaledes betragtede Bjergene som det sikreste Opholdssted. Borgmesteren i Zmus overgav straks Byen til Gen. Lawton, idet han udtalte, at de ønskede Fred, og derfor det ikke var for Aguinaldo og hans Hæder, som de skulde liden Injurgenterne i Stand. Injurgenterne havde endog tænkt at give Amerikanerne en fæstlig Modtagelse i Zmus, men dette blev forhindret af en Injurgent-Overfald, der truede dem med Døden, hvis de begyndte med noget saadant. 14. Inf. Reg. og et Bateria opholder sig nu der i Byen. En hel Del Ammunition siges at være taget af vore Folk.

3 Mandags maatte Blodet atter flyde. 3. Batt. af 4. Reg. var da ude paa Reconnoitering syd for Zmus, og blev der tørt ved Vægg Das Marinas overraskede af en overlegen Hænde. De trak sig i god Ordeu tilbage, men det saa dog temmelig forligt ud for dem, da Hænderne trængte frem fra alle Sider og var dem saa langt overlegen. De holdt dog ud omtrent 3 Timer, da Gen. Wheaton kom dem til Hjælp, og det sunkte Mod begyndte at stige igen. En Del af Hænderne vare hvidklædte og gav sig til at flygte, men det viste sig snart, hvad de vare. Der blev skudt paa Gen. Wheaton, da han med sin Stab og et Par Kanoner red frem til Landsætning, og det siges at være med Rød og næppe, han reddede Livet. 5 af vore Soldater mistede Livet, og omkring 25 blev saarede.

Det synes i det hele taget, at Injurgenterne først nu vil til at tage rigtig fat. Nu er den varme Tid begyndt, og Klimaet er næsten uudholdeligt for vore Soldater, der ikke ere vant dertil. Gissningerne om, at Injurgenterne meget Tale om Fred og Tid til at faa Betingelser i Stand derfor, kun var en List for at vinde Tid til at ruste sig, viser sig nu at være ikke uden Grund. Al den Tale om, at Aguinaldo havde mistet sin Indflydelse, og at det ikke var ham, der drev paa Krigen, fortjættelse, viser sig ogsaa at være Diplomat. Demey og Otis have brugt en højst fortællig Fremgangsmaade overfor Aguinaldo, og Resultaterne vise sig at være ikke mindre forskellige.

Rapporterne fra Otis har hidtil gaaet ud paa, at han kunde klare Stillingen med 30,000 Mand og saaledes ikke behøvede flere frivillige. Nu synes det, som om Opfattelsen af den virkelige Stilling er bleven noget anderledes; og Otis siges at skulle have forlangt 35,000 voluntærs mere. Præsidenten er nok ikke meget tilbøjelig til at udstede et saadant Dyræb, da han i saa Fald frygter for en temmelig skarp Kritik rundt omkring fra; men det kan jo være Røden tilslut driver ham dertil.

To af Logroverne fanget.

Enkelig synes det, som om man har faaet nappet to af Logroverne fra Rio Creek, Wyo. Den 19. Juni saa man ved Aftenstid i Dillon, Mont., to lurvede og mistænkelige Personer snige sig bort, og en og anden sandt, at de passede for Signalementet.

Under Sheriff Moores Kommando blev en Forsøgelse sat i Gang, og næste Morgen tidlig fandt man begge Fyrene. Der vandrede ingen braadne Pander, da Røverne nemlig af Udmattelse og Sult vare saadne i tryk Svov. De blev begge ført til Dillon.

Grand Forks College tobes af Synodens Folk.

Præster og andre Mand af den norske Synodens Menigheder i Red River-Dalen holdt Møde den 24de og 25de Maj i Synodens Kirke i Grand Forks og organiserede Grand Forks Luther College-Korporation og købte Ejendommen Grand Forks College eller som den nu kaldes Northwestern Normal School for \$9,000. Grand Forks College blev bygget i 1892 af Folk tilhørende den foren. norske Kirke, og det blev delvis bygget for laante Penge.

Bygningen med Vandledning og Kloaf kostede \$34,000 og 6 Acre Land værd \$3,000 blev foræret til Institutionen, saa Ejendommen repræsenterede en Værdi af \$37,000.

Købsummen skal betales saaledes: Den 15de Juni \$2,400, hvilket Beløb allerede er tilvejebragt, og Resten den 1ste Dec. d. A.

Korporationen skal holde sit endelige Organisationsmøde i Juli og de endelige Bestemmelser vil da blive tagne, forudsat at Folket i Grand Forks er villig til at at støtte Skolen med en Bonus af op til \$2,000. — Bygningen vil komme til at undergaa en grundig Reparation i Sommerens Løb og blive sat i god Stand saa tidligt, at man kan begynde Undervisning ved Vinterterminens Begyndelse.

Næste Sommer agter Collegekorporationen at opføre et Dormitory, saa man kan modtage et Eleantal af ca. 400 eller mere.

Der vil blive gjort alt muligt for at faa buelige Lærere, saa Eleverne kan erholde en fuldstændig College-Uddannelse. Dernaft vil det gives den norske Synode Anledning til i forbindelse med Collegeet at anfætte en Lærer og oprette et Skolelærers-Seminar for dem, som vil uddanne sig til Religionslærere.

College-Korporationen begynder dette Foretagende med en Aktiekapital af \$25,000, og Ejendommen holdes gældfri.

Brands Vuste.

Demokraterne i Washington have for nylig sendt Mrs. W. J. Bryan en Brev af hendes nu snart verdensberømte Hædherre. Det synes imidlertid, som om Glæden over denne ædle Handling ikke har været videre stor for dem, da Spørgsmaalet om at faa Busten betalt, endnu ikke er afgjort.

Zegen er nemlig den, at Sig. Trentanoos, Villedshuggeren, som modellede Busten, fik sin Betaling (\$800) i Byggeskødder, gennem en real estate agent, som saa bagfter fattede en Subskription i Gang for at faa Lodderne betalte.

Washingtons Demokrater syntes imidlertid ikke rigtig om denne Fremgangsmaade, dels fordi den bar tydeligt Præg af Forretningsskæb, og dels fordi Ex-Senator A. T. Gorman er deres Kandidat for Præsident, og selvfølgelig havde de Betænkkeligheder ved at bidrage til en Buste af Bryan.

Nu sidder real estate Agenten der nede i Washington og spekulerer paa, hvordan han dog skal faa sine \$800, medens Mrs. Wm. Bryan ude paa Nebraskas, Prairier glæder sig ved Synet af den smukke Gave fra hendes Mand's mange Venner i Hovedstaden.

Regeringsland.

Følge de forenede Staters Agerbrugsdepartement findes der heri Landet (Alaska ikke medregnet) 576,000,000 Acres uoptaget Regeringsland foruden 142,983,000 Acres, der tilhører Indianer-Reservationer. Jernbanefærdighederne have erholdt 158,893,862 Acres for at bygge deres Baner. (1)

I Washington findes 13,442,000 Acres ledigt Regeringsland, for største Delen beliggende i den nordlige, nordøstlige og midterste Del af Staten.

Strike i Cleveland, O.

Sporvognspersonalet i Cleveland, O. gjorde Strike, og Trafikken standse næsten aldeles, idet Strikerne blokerede Sporene og saaledes standsede Vognene. En Tid førte Sporvogne meget uregelmæssigt uden Passagerer, men med Polititilværelse til Besigtigelse. Den ene Vogn efter den anden blev dog forladt, og Inspektorerne maatte ud i Byen for at samle de forladte Vogne op og faa dem ned i Sturene. Kompagniet tager Arbejdere hoorsomhelst fra, men Strikerne søge jo at lægge Hindringer i Vejen paa alle Maader. Politiet har arresteret mange. Der er stor Forbitrelse paa begge Sider.

Stats-Nyheder.

Minnesota.

Det 40de Aarsmøde af den svenske-lutheriske Augustana Synode i Amerika aabnedes den 9. Juni i den første lutheriske Kirke i St. Paul. Augustana Synoden har fra en liden Begyndelse for 50 Aar siden vokst, indtil den nu bestaar af 950 Menigheder med 450 Præster, 112,000 Kommunikanter, 750 Kirker, 3 Kollegier, flere Forberedelses-skoler, Væsenhuse og Hospitaler.

Paa Grund af en Ordning af Repræsentationen vedtaget i 1894, ifølge hvilken Delegerterne sendes af Distrikterne og ikke af Menighederne, er Antallet af Delegerter ved dette Møde kun omtrent 150.

Mødet aabnedes med Gudstjeneste, ved hvilken Synodens ærverdige Præsident, Dr. D. J. Sward fra Omaha, holdt en kraftig Prædiken. Hans Ord havde foraget Bægt begrundet paa, at dette maatte var hans sidste Prædiken for denne Forsamling, da han forlader Amerika i Sommer, efter at have boet her i 30 Aar, for at indtræde i den svenske Statskiste.

Efter Ravnepaarbejdet ved Eftermiddagsmødet oplæste Præsident Sward sin Aarsrapport, som senere henvises til en Resolutionskomite bestaaende af en Præsident og en Delegat fra hver af de otte Konferencer i Synoden.

Valget af en ny Præsident gav Anledning til afsluttig Diskussion, og Navne paa mange fremragende Kandidater foresloges.

Dr. Norelius, som er en af Pionerne blandt de svenske Lutheranere i Amerika, blev valgt og modtog modstræbende Stillingen som Præsident. Dr. Sward tog i nogle faa Ord Afsted med Synoden, og den ny Præsident udtalte paa Synodens Vegne dens dybe Taknemmelighed for hans lange og tro Tjeneste.

Dr. E. M. Nanseu blev valgt til Vicepræsident, men frabad sig Valget, da han havde indehaft Embedet i mange Aar, og Dr. E. Lindberg blev derpaa valgt. Pastor Theodore Kjellgren, Scandia, Minn., og E. M. Lylin, Moline, Ill., blev begge enstemmig valgt til de respektive Stillinger som Sekretær og Kassierer.

Skoler — store og smaa — Seminarier, Kollegier og Akademier ere af saa stor Vigtighed for Synoden, at to hele Sessjoner benyttedes til Overvejelse af deres Behov.

Tre Rapporter angaaende Augustana College modtoges, en fra Præsident D. Olson, en fra Dr. Lindahl, Præsident i Board of Trustees, og en finacial Rapport fra Kassieren, J. Jespersen. Stolens Eleantal er vokset til 575, det største i Institutionens Historie.

Et Telegram fra Fargo, N. Dak., meddelte, at Edward Johnson fra Minneapolis, Handelsreisende for Paris Murion Company, som alvorlig til Slæde derveds Fredag Aften, ved at en „Canon Firecracker“ uventet exploderede.

Mr. Johnsons Ansigt blev stemt forbrændt og forrovet. Synet paa det ene Øje er ødelagt, og det befrygtes, at han ogsaa vil miste det paa det andet Øje.

Nebraska.

Tre South Auburn, Nebr., meldes under 19de Juni om Mord paa en ældre, meget velhavende Farmer. Den dræbte, der var fransk af Høvel og forøvrigt har faaet mange forskellige Navne i de forskellige Meddelelser — hedder Julian Bahuan. Han fandtes liggende død i sit Værelse sidste Lørdag Aften. Man havde ikke set ham siden Fredag, da han kom hjem med \$300 fra Julian Bank. Liget blev opdaget af nogle Børn, som havde hentet Brød fra Julian til ham.

Et lille Hul i hans Hoved tydede paa, at Morddaabnet har været en Revolver. Man har foreløbig intet Begreb om, hvem Morderen er. Og de Blodhunde, man først fik tilsendt til Forsøgelse af Sporet, kunde ikke finde dette.

Karjagen til Mordet er uden Tvivl, den dræbtes Rigdom; den Tintafse, hvori han gemte sine Værdipapirer var nemlig sprængt.

Et Slægtninge efterlader den dræbte kun en Søster i Julian. Efter en anden Meddelelse lever der en Nevs i Nebraska.

Syd Dakota.

Mød de to Børn, som for et Par Uger siden blev indsat i Fængslet i Rapid City, for Mordet paa deres Fader, er ingen Anklage rejst, og de vil i Stedet for Straf blive sendt til Børnehjemmet i Sioux Falls. Sympathien synes afgjort at være paa Børnernes Side paa Grund af Faderens vedvarende grusomme Behandling, og i Betragtning af deres unge Alder, synes Myndighederne at et Børnehjem er et mere passende Opholdssted for dem end Fængslet.

Wisconsin.

For en Tid siden slog Lynet ned i Synodens Kirke i Blair og antændte den østlige Del af Taarnet. Brandalarm blev slaaet, og Brandmandskabet kom ud, men desværre var Vandslangen for korte, saa man kunde ikke naa deryp i Taarnet, og ikke fuldt 2 Timer efter var den skone Kirke jævnet med Jorden. Man fik reddet en Del af Indboet, den største Del af Stolene, Orgelet, Alteret og Døbefonten samt Alterkarrene. Der er Assurance paa Kirken for \$1000. Gælden er \$500, Præstegaarden var stærkt truet, 3 Gange var der Tid i Taget, men den blev reddet, og ingen Skade blev gjort paa Hus eller Indbo. Høerken Menighedens Præs. Pastor Urberg, eller hans Familie var hjemme. Der var nemlig Kredsmøde i Nordre Beaver Creek til Fredag Aften, saa standse de der til Lørdag Morgen. Da Pastor Urberg kl. 8 Lørdag Morgen kom til Entré, fik han Budskabet: „Kirken er brændt!“

Forskelligt.

Den danske Missionær E. Nielsen i Afrika har 285 Børn i sin Søndags-skole. 5,000 Patienter fik Lægehjælp paa Stationen. Som bekendt kuberede Nielsen Medicin, for han for en Tid siden forlod Amerika. Dette kommer nu ham og det Folk, han arbejder blandt, til gode.

Prof. E. G. Lund blev den 18. Maj af Wittenberg College creeret med Gradens Doctor of Divinity.

For ikke længe siden stiftedes en svensk lutherisk Menighed i Racine, Wis.

Augustana svenske College og teol. Seminar, Rock Island, Ill. har i det forløbne Skoleaar haft 575 Studenter.

Pastor E. Norelius, Wafa, Minn., valgtes til Præsident for Augustana Synoden i Stedet for Pastor Svard, Omaha, der snart rejser til Sverige.

Sidste Nytt.

Udlandet.

Situationen i Sydafrika.

Et engelsk Blad offentliggør Boerens Krigsplan.

Mens det i Begyndelsen af denne Uge forløb, at man fra alle Sider bestræbte sig for at af Magt at undgaa Krigen, er der nu fremkommen en engelsk Artikel, som sikker vil puffe til den ulmende Krigsglød. Baade Lord Salisbury og Mr. Balfour, Sir Hildes Beach af det engelske Kabinet og Cecil Rhodes i Kap vil undgaa Krigen. Men til Vengæld søger Chalmers i sin at oplamme den offentlige Mening hjemme. Han lader udgaa Meddelelser fra Kap, hvis Form den engelske Mellemmand i Striden, Sir Alfred Milner aldeles ikke kan godkende. Og saa offentliggør Sir James Cassel i et under 19. Juni en Krigsplan, som det paastaar at have faaet fra paalidelig Kilde i selve Pretoria og som skal være Boer-Generalen Jouberts egen Plan i Tilfælde af Krig med England.

Planen gaar ud paa, at Joubert med 20,000 Mand, 46 Kanoner og 1,000 Mand Artilleri (de fleste ere udbannede Tyktere) samt med Understøttelse fra Orange-Fristaten straks, naar Krigserklæringen foreligger vil marchere imod Kimberley, det britiske Diamantmin-Centrum i Vest-afrika. Han vil benytte Jernbanen saa langt som muligt, og derefter skal Jernbanen fra Kapstaden til Bulawayo ødelægges, for at de britiske Tropper ikke skal kunne benytte denne hurtige Rejsemaade.

Naar Joubert har taget Kimberley gaar han imod selve Kapstaden, idet han bengtter Bejens over Vestprovinserne, hvor Englands gamle Hænder Hollanderne ere i Overvagt.

Joubert beregner, at han 14 Dage efter Krigserklæringen kan være Herre i Kapstaden, og saa vil han derfra diktere Fredsbetingelserne.

Naar man maa nu ikke tage dette helt alvorligt. Der er megen Fornuft i, at Transvaal maa angribe Straks, thi i Længden kan en saa lille Stat ikke holde en blot defensiv Stilling overfor en Verdensmagt. Men saa hurtigt som i denne Øjeblikke indtager man nu ikke Lande og Byer, tilmed hvor det som her drejer sig om betydelige Afstande.

Hele Historien indskrænker sig sandsynligvis til, at det engelske Blad vil alarmere og skabe Krigsbegejstring. Dertil kan „en And“ ogsaa bruges.

Tyrkerne paa Færde igen.

En albanesisk Bunde i Forbindelse med 2000 regulære tyrkiske Tropper har angrebet nogle serbiske Smaabyer i Jablina-Distriktet. Under den opstaaende Kamp skal der være flet betydeligt Mandefald paa begge Sider. Tyrkerne vare overlegen i Tal og trængte derfor Grænsevagterne tilbage, men en Afdeling regulere serbiske Tropper er nu under Fremrykning mod Nøveren.

Det er og bliver dog Europas Smerstens Barn, de Tyrkere.

Waldeck-Roussau kunde ikke.

Sensete Meddelelse fra Paris gaar ud paa, at Waldeck-Roussau nu definitivt har opgivet at danne det nye Kabinet. Han kunde ikke faa Camille Krantz til at gaa ind paa visse Forholdsregler imod de Generaler og Officerer, der under Dreyfus-Sagen havde overlegen i Tal og trængte derfor Grænsevagterne tilbage, men en Afdeling regulere serbiske Tropper er nu under Fremrykning mod Nøveren.

Man ventner nu, at Loubet atter maa henvende sig til Poincaré.